

A Magyar Reklám-szövetség közgyűlése

Az erőforrások az eszközök célszerűbb felhasználásával, a mérce magasabbra emelésével, több ötlettel és a társadalomtudományok fokozottabb igénybevételével javítható a reklám színvonala, hatása. El kell érni, hogy a belkereskedelmi törvény szellemének megfelelően a reklám mindig megbízható, szavahihető információkkal tájékoztassa a fogyasztókat, a felhasználókat — hangsúlyozta a legfontosabb tennivalókat Lauthán

Ferenc belkereskedelmi miniszterhelyettes a beszámolóban a Magyar reklám-szövetség hétfőn reggel kezdődött tisztújító közgyűlésén.

A csaknem 1500 egyéni és jogi tagot számláló szövetség tanácskozásán elismeréssel szölk a magyar reklám fejlődéséről, ugyanakkor bíralták fogyatékosait, kiemelve, hogy a tevékenység alapvető követelménye, a reklámetika megszilárdítása.

Könyv-verseny

Immár huszonhatodik alkalommal ült össze hétfőn, a Liszt Ferenc téri könyvklubban, a „Szép magyar könyv” versenyszűrije, hogy odaítélje az 1978-ban megjelent legszebb magyar könyveknek járó díjakat, okleveleket.

A pénteki eredményhirdetésen a fődíjakon kívül közlé teszik, mely művek, kötetek nyerték el a Zeneművész-, a Fotóművész Szövetség és a Kulturális Minisztérium képzőművészeti főosztályának különdíját.

Március 1—15.

Az első osztályosok beíratása

Március 1-én kezdődik és 15-ig tart az új első osztályosok beíratása. A beíratkozás pontos napját a tanácsok határozzák meg, és arról a helyileg szokásos módon írásban, vagy falragaszok, az iskolai hirdetőtáblán elhelyezett közlemények útján értesítik a szülőket. Az ország általános iskoláiban, szeptemberben várhatóan mintegy 160 ezer kisdíák, az ideinél körülbelül 10 ezerrel több elsős kezdi meg tanulmányait.

A tankötelesek beíratása kötelessége a szülőnek, a gondviselőnek, erről a tankötelezettségi törvény inté-

kedik — mondották az Oktatási Minisztériumban. Tanköteles az, aki ez év szeptember 1-ig betölti a 6. életévét. A tanköteles gyermekeket a lakásuk szerint körzetileg illetékes általános iskolába kell beíratni. A szülő, gondviselő vigyék magukkal a személyi igazolványukat és a gyermek születési anyakönyvi kivonatát.

A beíratkozáskor közlik a szülővel az orvosi, az iskolaérettségi vizsgálat helyét, idejét is. Hazánkban minden tanköteles korú iskolaérettségi vizsgálaton vesz részt, amelyen orvos, peda-

gógus, és egyre több helyen pszichológus állapítja meg, hogy a gyermek megfelel-e az iskolakezdés követelményeinek. A vizsgálat többek között kiterjed a testi, az értelmi és beszédfejlődésre, az érzelmi világra, a munkaérettiségre és a viselkedésre. A szakemberek általában akkor tekintik a gyermeket iskolaelettnek, ha testileg-lelkiileg olyan fejlett, hogy az iskolai tanulás nincs ártalmára, hanem fejlesztően hat rá. Az óvodába járóknál az óvónő megfigyelései adnak alapot az iskolaérettségi megállapításához.

Egyensúly?

Azt is mondhatnánk, egyensúlyban vagyunk; a múlt héten volt szerencsénk néhány értékes, aktuális műsorhoz, amelyek mellé beszerkesztettek pár rossz minőségű konzerv-programot, talán abban a reményben, hogy majd csak a jóra emlékezünk. Mint például a Nemzetközi stúdió *Ázsia a világpolitikában* című vitájára.

Az okkal népszerű sorozatnak ez a darabja különleges hatással lehetett a nézőkre, hiszen most megtörtént, hogy többet tudtunk, mint a vitázók, a jól tájékozott külpolitikai szakírók. Bár e tudástöbblettől egyáltalán nem lett jobb a közérzetünk, ellenkezőleg, mégsem tagadhatjuk: fölfokozott kíváncsisággal figyeltük az újságírók állásfoglalásait az ázsiai helyzetről, hiszen ezúttal arról is információkat szerezhetünk, hogy a miennél sokkal szélesebb körű politikai tájékozottság birtokában vajon mennyire lehet előre látni-sejteni a világeseményeket. A műsor ilyenformán, azon kívül, hogy alapos háttéranyagot szolgáltatott a Vietnam elleni kínai támadás híréhez, mintegy a kulisszák mögé tessékelt bennünket; megérthettük politikáló emberek véleményalkotásának minőségeit, kifigyelhetjük le-

hetséges okaikat, meggondolásaikat, amelyek ösztönzésre, diplomatikusságra vagy köntőrfalazásra készítik őket egy-egy hasonló vitán. Amikor ugyanis rögzítették ezt a beszélgetést, még nem harcoltak Vietnámban.

Másnap már a világpolitikai realitás készítette műsorváltoztatásra a szerkesztőket: A maoizmus — Kína tragédiája című szovjet film, majd szombatban A hoák Vietnámban, a kubai televízió dokumentuma szolgált kiegészítésekkel a napi hírekhez.

A nézők aktualitásigényének megfelelően még két belpolitikai témájú műsor is; az egyik a tévéhíradó vezetése, januári pohár-riportjából nőtte ki magát gazdálkodásunk nemkívánatos ellentmondásairól szóló, felelős hangvételű stúdióbeszélgetése. A másik a *Fiatalkor órája*; riportjai között akadtak kevésbé sikerültek is, de valamennyi az életmód kérdéseiről szól, olyan problémákról, amelyekkel nemcsak a fiatalok, mindannyian küszködünk.

A népszerűségi listán, amellyel a nézők rangsorolják a műsorokat, előkelő helyen lehetnek az időszűrés érvényével rendelkezők. Hiszen azt a bizonyos jelenléti-érzetünket adják meg, vagy

fokozzák, amely mindenkor természetes igénye volt az embernek, de kielégítésében a technika eme csodája lett a forradalmas eszköz. A tévének ez az „önmagában való” korszerűsége lehet az egyik kiváltója heves ellenérzéseinknek, amelyek föl-támadnak, mihelyt mai normáink szerint érdektelen és értéktelen műsorok kerülnek elénk. Nyilvánvalóan nem a méltánytalanul porosodó, időtálló remekművek — szerencsére gyakori — tévés portalanításai, újrafelfedezései ellen szölk. Hanem a méltánytalanságról, ami akkor ér bennünket, ha lejárt szavatosságú film-konzervekkel traktál a televízió. Most is megkaptunk ezekből három doboznyit, éppen a hét utolsó három napján, amikor a szolid igényű emberek is jobb, dúsabb falatokra vágy-nak. A szerkesztők lehetséges egyensúlytörekvéseit sem értékelhetjük kellőképpen, ha a rossz ízeket felejtető desz-szertűnket is megvönják tölünk. Vagy tekintünk annak a vasárnap esti fürdőruhás lányt — az ipari kémek harcának keresztútjában? Kinek a pap, kinek a papné, úgy vélem ez a tészta a *Tigrisre várva* című angol film) sületlen, fogyaszthatatlan.

S. E.

Kíváncsiság

Lukács György szerint az ember válaszoló lény. Déry Tibor, vitába szállván a nagy tudóssal, József Attilára hivatkozva inkább kérdezőnek minősítette fajtánkat. Akármelyik kijelentést vesszük szemügyre, egyvalami léte mindkét esetben nélkülözhetetlen: az örök, olthatatlan-kielégíthetetlen, fausti kíváncsiság. Ami emberre változott s szellemileg a felszínen tart.

Erre a csodálatos tulajdonságra épült egy műsor, múlt héten hétfőn este a Kossuth adón, *Csak arra vagyok kíváncsi...* címmel. Alcíme az volt: *Tűnődések Hanák Péterrel*. A munkatársak — Bán László, Erdei Grünwald Mihály és Mihan-csik Zsófia — témáról témára járva „tűnődtek” a tör-ténéssel, pontosabban Hanák Péter kíváncsi volt valamire, azután azt körüljár-ták. Ki ölte meg az utolsó magyar nádort, Istvánt? (Avagy krimi 1867-ben). Bal-lisztikus-specialistával és tör-ténésszel.

Más. Ha már István ná-dor, akkor a Habsburgok. Nosztalgiahullám uralja Eur-ópát, nemcsak zenében, tör-ténelemben is. Miért? A pszichológus szerint érzelmi háttérrel, ábrándos pótcse-lekvésről van szó, s fennáll annak veszélye is — nem a legjobb bizonyítvány, ko-

runkról —, hogy a jövő meg-váltásának lehetőségével nem rendelkező korszakok fordulnak a múlt felé.

A műsor csúcspontja alig-hanem a *Mészöly Kálmán* nál készített interjú volt. Amit ez a nagyszerű sport-ember (emlékezzünk csak az 1966-os angliai VB magyar-brazil meccsére, ahol fel-kötött karral jött vissza ját-szani!) mondott és következ-tetett a labdarúgás, a sport apropóján mai társadalmunk bizonyos állapotairól, azt bizony lehet nagyszerűnek, okosnak nevezni. A lelkes-e-désről beszélt, ahogyan az sívár anyagiassággá válto-zott.

Kíváncsiskodtak még eb-ben az egy órában erről-ar-ról. Ne részletezzük tovább. Gondoljunk inkább arra, hogy az ember akár vála-szó, akár kérdező lény, olykor hihetetlenül ellent-mondó megnyilvánulásokra képes. Például: készíti egy ilyen rádióműsort — és al-kalmakat terem, hogy ilyes-mi készülhessen. Saját gyarlóságaival. Hogyne zen-genék hát a kíváncsiság dicő-ségét, ha a legszigor-to-sabbról — önmagunkról — van szó? A szerkesztő Si-monfi Géza kiváló érzéssel ismerte föl ezt a lélektani törvényszerűséget. Egy, még a rádió átlagszínvonalát te-kintve is kiemelkedő nivójú,

hallatlanul érdekes és érté-kes műsorral. Úgy, hogy vol-taképpen — Hanák Péterrel és a riportterekkel együtt — csak kíváncsi volt. Üdv né-ked, kíváncsiság! Már csak arra vagyok kíváncsi, mikor lesz a következő Csak arra vagyok kíváncsi...?

Domonkos László

Az írócsoport tervei

A Sajtóház klubjában teg-nap, hétfőn délután megbe-szélésen találkoztak a Ma-gyar Írók Szövetsége dél-magyarországi csoportjának tagjai. Tóth Béla titkár je-lentése alapján *mérlegre tet-gét elmúlt évi tevékenységü-gét és megvitatták idei ter-veiket*, majd a minisztériu-m Tiszatáj-értékelésről szá-molt be a lap főszerkesztője, Vörös László. A megbeszé-lésen részt vett dr. Sebe Já-nos, a megyei pártbizottság osztályvezető-helyettese, Szántó Tivadar, a városi pártbizottság osztályvezető-jé, Csanádi Géza, a városi tanács művelődésügyi kő-sztályának vezetője, Kovács Miklósné, a megyei tanács művelődésügyi osztályának csoportvezetője. Elkészült a kettőshatári ál-

talános iskolából átalakított Fehér-tői művésztelep, mely május elejétől az írócsoport tagjainak is rendelkezésére áll. A közeljövőben jelenik meg hat fiatal költő művei-ből összeállított *Gazdátlan hajók* című antológia, melyet az írócsoport gondoz. Ezzel a kötettel hosszú idő után tört meg a jég, s ezen fölbuzdulva az írócsoport to-vábbi kötetek szervezése-szerkesztése fölött bábásko-dik. Az idej tervek között szerepel a Radnóti-, a Mó-ra- és a Mór-évforduló megünneplése és kapcsolódás a nemzetközi gyermekév helyi rendezvényeihez. Szóba kerültek a városi tanács kü-lönböző alkotói támogatásai, a helyi kiadványok forgalma-zása, egy művészklub igénye.

Jelenet az előadásból. Balról Réti Csaba (ezúttal mint Kínai császár), mellette Terebessy Éva (Pávazsem) és Domahidy László (Jégapó fejedelem)

vendégművésszel hozhatták ki, ami persze mit sem von-le a vállalkozás mértékéből-értékéből, sőt. Két szereposz-tást hirdettek, s a színpa-ot bönészve több szegedi énekes kirándulására számí-tottunk. *Gregor József*re, *Vághelyi Gáborra*, *Réti Csabára* (akinek váltótársaként *Bárdi Sándort* tüntették föl), közülük mindössze Rétilvel találkoztunk színpadon, még-sem zajlott le a bemutató „szegedi hangulatok” nélkül. A karmester *Csala Benedek*, a rendező *Bor József* volt, az előbbi csak a közelműlt-ban, az utóbbi valamivel ré-gebben szerződött át a mi színházunktól. S ami a pre-miér külsőségeit illeti, még a jó ügyszó és a kivételesen ritka alkalmakhoz (mert hi-szen új magyar opera szüle-tésnapjára tővé tehetjük a színházak műsornaptárát) méltó gráciával fogadták vendégül a házigazdák We-öres Sándort, Ránki Györgyöt, a bemutatót helyszíni köz-vetítéssel és riportfelvételek-vel megtszító rádiókat és televíziókat, az Operaház és más társulatok prominens képviselőit, kritikusokat, szakmabelieket, egysszóval igazán ünnepi tartással, ele-ganciával siettek emlékeze-tessé tenni az estét.

Az előadás kivitelezői sem titkolt büszkeséggel merítet-tek a színpad műszaki-tech-nikai lehetőségeinek bőse-ges arzenáljából. *Vata Emil* hatalmas fatörzsszeletre ál-modott kétszintes színpadké-pét a népmesék szírványos színei, képzeletfigurái népe-sítették be, ahol a holdbelli csónakos természetesen úgy jelenik meg, mint az éjsza-ka magányos vándora. hold-magas trapézon, stilizált égi-tesztől dalol; Vitéz Lászlót előttünk látatják kötélen, hogy aztán szellemes trük-kel keresse, s találja meg fejé a testét; a világítás te-nyérnyi foltokat, arcokat, bá-bukat képes kemény és szóródásmentes fénnel ki-emelni a sötétből stb. We-ö-

res Sándor „kalandos játé-ka”, mely nem minden cél-zatosság nélkül tűzi mottó-jára az Argirus királyfi meg-a Csongor és Tünde ver-sorait, a népmese magyar és nemzetközi fantáziakincsé-nél dézsájából pengeti elő aranytallérát — Ránki György muzsikájának melo-diavilága sincs híján a ha-zai folklórnak. Jellegetesen „ránkiul” megkomponált da-iai, virgóc együttesei, né-hány bensőséges ariosója ér-zéketesen simulnak a cse-lekmény hangulataihoz, mindazonáltal a mű egész-e némileg terjengősnek, túlfé-sültnek tetszik, nem utolsó-sorban a kellelénél is hűsé-gesebb librettója okán. We-ö-res darabja hűz képen át vezetí hősait fantáziaország legkülönbözőbb égtájain, s Ránki zenéje következetesen végigtapétázza a kalandnak mindahány állomáshelyét, így imitt-amott szükségse-rien illusztratív köntöst ölt, ahonnan néhány vissza-viz-szatéró motívum (a Holdbelli csónakos vagy Medvefiát) érzékelteti a zenei fejlődés folyamatoságát. Az orchet-rális hangzás is kissé huza-tkos, nem eléggé dús, mar-káns — meglehet, a szeré-nyebb létszámú együttes mi-att, hacsak nem az akusztika csali játékaról van szó, melyről máskülönbön ze-nészberkekben már hallani. A főszereplő *Terebessy Éva*-ban (Pávazsem) kellemes hangú szopránt ismertünk meg, nagy játékkedvvel, szellemesen oldotta meg har-mas feladatát Réti Csaba (Kínai császár, Lapátos hin-dú, Hóhér), s osztatlan sikert aratott parodisztikus lovas-lábjelmezében *Bede Fazekas Csaba* Vitéz Lászlója, meg *Paprika Jancsi* bohócsipká-jában *Rozsos István* meleg fényű tenorja is. *Bor József* pengő, ötletgazdag előadást rendezett, melynek sikerében a karmester *Csala Benedek* szerzett elévülhetetlen érde-meket.

Nikolényi István